

til en fuldstændig Omdannelse for at forforte Processernes Tid, for at formindste Udgifterne for Parterne og for at danne en fuldkommen Retsbevidsthed. Naar vi komme ind paa den civile Retspleies Omdannelse, maae vi nødvendig ogsaa komme ind paa Spørgsmaalet om de tre Instantser, om vi skulle vedblive at have vort Retsvæsen indrettet saaledes, at der kan blive 3 Slags Kæiserdigheder i den samme Sag. Jeg paastaar, at Intet i den Grad svækker Tilliden til Domstolene som det, at man seer en forskjellig Dom gennem alle tre Instantser, og jeg lægger til, at Intet i den Grad tærer paa Parternes Pengepung som det, at gaae igjennem tre Instantser; men jeg holder mig ogsaa for overbevist om, at saasnart den civile Retspleies Reform kommer frem, vil idetmindste den ene Instant, om ikke de to, falde, i alt Fald hvad Realiteten angaaer. Jeg troer, at dette er praktiske Betragtninger, som man ikke skal flyde tilside af Iver for at faae Nævningeretter indførte, en Institution, som for 20 Aar siden, da den ærede Forslagsstiller optog denne Sag her i Landet, stod som et demokratisk Forbillede, men vel at mærke i de Stater, der ikke havde den demokratiske Frihed, som Danmark nu har. Vor Grundlovsfrihed er saa stor, at den personlige Frihed kan sikkes uden at have Nævningeretter; men for 20 til 30 Aar siden ansaae de theoretiske Lovgivere i de europæiske Stater Nævninger og Juryvæsen for at være en aldeles nødvendig Betingelse for den personlige Sikkerhed, fordi der i disse Stater savnedes andre Betingelser, som vi have i vor Grundlov. Jeg mener derfor, at vi meget vel kunne see Tiden lidt an, og at vi just ikke behøve at beklage os over den høitagtede Justitsminister, selv om han ikke iaar forelægger noget Forslag om Nævningeretter. Jeg holder fast ved den Mening, at det ene Rette vil være, at vi tage den civile Retspleies Omdannelse for tilligemed den criminelle. — Den Lov, som den ærede Forslagsstiller her byder os, er en meget dyr Lov, og hvad der er endnu værre, det er, at Ingen, saaledes som den her foreligger, kan sige, hvad den vil koste. Naar man tager den første Paragraph i denne Lov for sig, vil man see, at man ikke blot beholder alle de gamle Domstole, men at man

endog faaer et Par nye Instantser i Tilgift, men jeg vil spørge den ærede Forslagsstiller, hvad han mener, at Domstolene ville koste, naar denne Lov kommer til at gjælde. Dernæst vil jeg spørge ham, hvad han mener, Staten vil faae at udgive til Vidner, som efter en Paragraph i dette Lovforslag skulle betales for deres Reiser, og endelig vil jeg spørge ham, hvad han troer, at Udgifterne ville blive til Sagsførere. I dette Lovforslag er hele den hidtilværende Indretning bibeholdt, og der tales saaledes om 3 Slags Sagsførere, den ene trappevis over den anden. Jeg vil ikke engang forlange, at det ærede Medlem skal kunne sige, hvad den første Udgift vil være. Den vil gaae ud paa at skaffe saadanne Retslocaler, at der kan finde Forhandlinger Sted af den Art, som foreskrives i Lovforslaget, og med saadanne Retskrede, som deri proponeres; thi det vil ikke kunne ske i de nuværende Retslocaler; der maa enten finde Ombygninger eller ganske nye Localers Opførelse Sted. Hvor stor Beføstningen dertil vil blive, er naturligvis Noget, man ikke kan sige uden at have specielle Overslag, og det forlanger jeg ikke af det ærede Medlem; men jeg ønsker blot at vide, hvortil han anslaaer Dommernes Lønning, Vidneudgifterne og Sagsføreromkostningerne, naar dette Lovforslag bringes i Udførelse i Danmark. Jeg troer, at man da vil faae et Tillæg af Omkostninger til det, som Retspleien nu medtager, og derimod vil jeg heller ikke opponere, men jeg siger, at vi skulle gjøre denne Reform med denne Beføstlighed saaledes, at vi derved ogsaa skaffe os en bedre civil Retspleie. — Der er et andet Spørgsmaal i Henseende til Beføstligheden, som vi ikke skulle glemme ved at omtale dette Lovforslag, og det er, at den ærede Forslagsstiller tilligemed Andre paastaar, at de nuværende Dommere ikke kunne bruges til at gennemføre Loven. De forlange bestandig, at der skal staffles Garantifor, at Loven har dygtige Tjenere til dens Sværfsættelse, og da navnlig Dommere og Sagsførere, men skulle vi da pensionere alle de gamle Dommere? Jeg turde maaskee faae et Svar paa dette Spørgsmaal, og dersom det idetmindste tildeels, besvares bekræftende, vilde det være interessant at faae at vide, hvilken